

Radko Polič

patriot

Slovenija 1998

režija Tugo Štiglic **scenarij** Igor Karlovšek, po lastnem romanu *Rodoljub* **fotografija** Tomislav Pinter **glasba** Jani Golob **igrajo** Brane Završan (Rožič), Tanja Dimitrievska (Esther Guillom), Roman Končar (Krivec), Ivo Barišič (Oblak), Uroš Smolej (Damjan Košir), Polona Vetrih (Helena Košir), Boris Kobal, Radko Polič, Bogomir Veras

Zgodba

Misteriozna teroristična organizacija Vzhod hoče Sloveniji tik pred zdajci preprečiti vstop v Nato, ki je na njenem ozemlju zaradi zaščite jedrske elektrarne Krško že namestil sistem protiletalske obrambe Patriot. Čeprav ubijejo Natovega vojaškega strokovnjaka, onesposobijo Patriota, podtaknejo bombo v nuklearni in v zadnji fazi nad njo pošljejo celo mige, se Slovenija reši iz izsiljevalske zagate z rodoljubno akcijo državnega sekretarja Rožiča, z ingenioznostjo mladega računalničarja Damjana, njegove mame in ukaza F2.

Se kdo še spomni *Mirovnika* (*Peacemaker*, 1997), prvega filma iz Spielbergove delavnice DreamWorks? Tu imate podoben film, seveda brez Georgea Clooneya in Nicole Kidman, zato pa z Branetom Završanom in Tanjo Dimitrievsko, ki v akcijskih prizorih kolovrati tako groteskno, da je pogled na njeno "ključavnico" pod belimi hlačkami in privzdigajočo se minico naravnost boleč. Pa takšne vulgarne metafore nimajo nič opraviti z igralci, ker so dialogi delo scenarista, mizanscenska upodobitev scenarija pa stvar režiserja. In scenarij je v primeru *Patriota* kot ključavnica brez ključa ali pa, da bo primerjava zgodbi primernejša, kot *hardver* brez *softvera*, pri čemer si film, ki hoče biti slovenski politični triler z obče znanim in aktualnim referenčnim okvirom, ne bi smel privoščiti tako

amaterskega imitiranja holivudskih žanrskih klišejev, ko pa vemo, da pri nas za kaj takega ni ne ustreznega proračuna ne *high-tech* logistike ne zvezdniskega sistema in ne režiserja primerne kalibra.

Scenaristično in dramaturško banalnost, da ne rečem vulgarnost, morda najbolje ilustrira "bondovski" pobeg Rožiča iz zapora z alfo, ki je ne morejo sestreliti niti iz helikopterja, ali pa končni obračun v goteniškem bunkerju, kjer Krivčevo "vstajanje od mrtvih" ni v funkciji suspenza, temveč zgolj nehotenega parodiranja obrazca srhljivke. Temu je vzrok šibka, črno-bela karakterizacija in motivacija likov, ki se spusti celo tako nizko, da glavnega negativca posadi na invalidski voziček, drugega pa naredi za šepavca in ga – kako inteligentno! – za povrh še označi po imenu. Kaj naj potem počne ne posebno patriotičen, ampak dedukcije sposoben gledalec uro in pol v kinu, če se lahko identificira kvečjemu z Narodom, ki mu grozi jedrska katastrofa? Ta po formi pretenciozno žanrski, po duhu pa paranoidno fašistoidni filmček, ki "gradi" na oblakih Depale vasi in siceršnjega idiotizma slovenske politike, ki se ne more ubraniti čara "balkanske ciganerije" in aluzij na udbomafijo, je še dokaz več, da so nekateri očitno (iz)našli univerzalni ključ, ki jim ne glede na minule "uspehe" na široko odpira sponzorska vrata. Le kdo je krivec?

Mateja Valentinčič